

С. В. Логвиненко, кандидат політичних наук, докторант кафедри глобальної та національної безпеки Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0009-0000-9186-4944>

АДАПТИВНЕ ЗАПОЗИЧЕННЯ В РЕФОРМУВАННІ БЕЗПЕКОВОГО УПРАВЛІННЯ: ЧОТИРИ КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ І МАТРИЦЯ ПРОГАЛИН ДЛЯ УКРАЇНИ

Стаття присвячена розробці методології адаптивного запозичення практик державного реагування на глобальні загрози в економічній сфері. Обґрунтовано концептуальну тезу, що адаптація зарубіжного досвіду не є технічним процесом перенесення готових рішень, а становить самостійний управлінський проект з власною методологічною логікою, що потребує системного підходу до відбору, оцінювання і впровадження. Запропоновано авторську систему чотирьох критеріїв відбору зарубіжних практик для адаптації в Україні: інституційна сумісність (наявність організаційних передумов для запровадження практики); правова адаптабельність (складність нормативних змін, необхідних для імплементації); ресурсна реалістичність (кадрові, фінансові і технологічні вимоги); євроінтеграційна обов'язковість (формальні вимоги *acquis communautaire* з часовими межами). Розроблено систематизовану карту зіставлення семи структурних прогалин української системи реагування з конкретними зарубіжними практиками, придатними для адаптації. Для кожної прогалини визначено опорну практику і можливу форму адаптації: відсутність аналітичного центру синтезу оцінок загроз адресується через досвід Управління розвідки і аналізу Міністерства США; дефіцит раннього попередження через систему автоматизованого обміну індикаторами (Automated Indicator Sharing, AIS) Агентства з кібербезпеки та захисту інфраструктури (Cybersecurity and Infrastructure Security Agency, CISA); неузгодженість санкційних інструментів через практику General Licenses Управління з контролю за іноземними активами (Office of Foreign Assets Control, OFAC); відсутність кризових протоколів через методологію Гельсінського центру передового досвіду з питань гібридних загроз (Hybrid CoE); відсутність підрозділу технологічно-безпекового реагування через досвід CISA і Агентства ЄС з кібербезпеки (European Union Agency for Cybersecurity, ENISA); слабкість залучення приватного сектора через практику галузевих Центрів обміну і аналізу інформації (Information Sharing and Analysis Centers, ISAC); дефіцит інституційного навчання через методологію аналізів після дії (after-action review, AAR). Запропоновано чотирикоровий алгоритм адаптивного запозичення: відбір практики за критеріями, аналіз контекстуальних відмінностей, пілотне впровадження, системна інтеграція. Алгоритм операціоналізує принцип адаптивності як принципову відмінність запозичення від механічного копіювання і є практичним інструментом для органів публічної влади в процесі реформування системи реагування. Алгоритм дозволяє уникнути так званого контекстуального провалу трансплантації, що виникає при спробах прямого перенесення зарубіжних рішень без урахування специфіки правового порядку та управлінської культури держави-реципієнта [6; 14].

Ключові слова: адаптивне запозичення, механізми державного реагування, глобальні загрози в економічній сфері, критерії відбору практик, інституційна сумісність, *acquis communautaire*, карта прогалин, Україна.

S. V. Logvynenko. Adaptive borrowing in security governance reform: four selection criteria and a gap matrix for Ukraine

This article is devoted to developing a methodology for the adaptive borrowing of state response practices to global threats in the economic sphere. The conceptual thesis is substantiated that adaptation of foreign experience is not a technical process of transplanting ready-made solutions but constitutes an independent managerial project with its own methodological logic, requiring a systematic approach to selection, assessment, and implementation. An original system of four selection criteria for foreign practices to be adapted to Ukraine is proposed: institutional compatibility (availability of organizational preconditions for implementing the practice); legal adaptability (complexity of regulatory changes required for implementation); resource realism (human, financial, and technological requirements); and EU integration obligation (formal *acquis communautaire* requirements with time-bound compliance deadlines). A systematic map correlating seven structural gaps in the Ukrainian response system with specific foreign practices suitable for adaptation is developed. For each gap, a reference practice and possible form of adaptation are identified: the absence of an analytical center for threat assessment synthesis is addressed through the experience of the US Treasury Office of Intelligence and Analysis; the deficit of early warning mechanisms through the CISA Automated Indicator Sharing (AIS) system; the misalignment of sanctions instruments through OFAC General Licenses practice; the absence of crisis protocols through the Helsinki Hybrid Centre of Excellence (Hybrid CoE) methodology; the absence of a technology-security response unit through CISA and ENISA experience; the weakness of private sector engagement through industry Information Sharing and Analysis Centers (ISACs); and the deficit of institutional learning through after-action review methodology. A four-step adaptive borrowing algorithm is proposed: practice selection by criteria, contextual difference analysis, pilot implementation, and systemic integration.

Key words: adaptive borrowing, state response mechanisms, global threats in the economic sphere, selection criteria, institutional compatibility, *acquis Communautaire*, gap map, Ukraine.

Постановка проблеми. Порівняльний аналіз нормативно-правових і технологічних архітектур механізмів реагування ЄС і США, здійснений у попередніх підрозділах, виявив значний потенціал зарубіжного досвіду для реформування вітчизняної системи. Однак між констатацією наявності ефективних зарубіжних практик і їх реальною інтеграцією в українську управлінську систему існує методологічний розрив, що системно недооцінюється. Практика показує, що рішення, які демонстрували успіх в одному інституційному середовищі, у контексті іншого часто виявлялись або неефективними, або породжували нові проблеми. Цей феномен отримав у порівняльному публічному управлінні назву «контекстуального провалу» трансплантації [5; 6]. Подолати його дозволяє не відмова від запозичення, а методологічно обґрунтоване адаптивне запозичення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичні засади порівняльного аналізу державних практик і проблеми їх трансфертності розроблені у роботах Л. Лодж і К. Вегрих [5] та Б. Петерса [6]. А. Бойн зі співавторами аналізує умови ефективного антикризового управління в різних інституційних контекстах [7]. Х. Фаррелл і Е. Ньюман досліджують залежності між системами як чинник, що визначає можливості і обмеження запозичення [8]. Е. Брав аналізує конкретні практики протидії загрозам у зарубіжних системах [21]. Вітчизняні науковці Г. Ситник [3] і В. Горбулін та А. Качинський [4] формують методологічний фундамент для розробки механізмів реагування. Публікація автора у співавторстві заклала рамку для аналізу цифрових аспектів економічної безпеки [23]. Попри наявність значного масиву порівняльних досліджень, системна методологія адаптивного запозичення з чіткими критеріями відбору і алгоритмом імплементації в управлінській науці залишається недостатньо розробленою.

Мета статті полягає в розробці методології адаптивного запозичення практик державного реагування на глобальні загрози в економічній сфері, що включає систему критеріїв відбору, систематизовану карту зіставлення прогалин і практик та чотирикроковий алгоритм імплементації.

Виклад основного матеріалу. Концептуальні засади адаптивного запозичення. Адаптивне запозичення принципово відрізняється від двох споріднених, але методологічно неповноцінних підходів. Перший : пасивне наслідування (blueprint approach) передбачає відтворення зарубіжного рішення в максимально повному вигляді без урахування контекстуальних відмінностей. Другий : вибіркова ілюстрація використовує зарубіжний досвід лише для ілюстрації власних тез без аналітичної прив'язки до конкретного управлінського контексту. Адаптивне запозичення є третім шляхом: воно ґрунтується на системному аналізі зарубіжної практики з метою виявлення її несучих принципів і умов ефективності, що можуть бути перенесені в інший контекст у модифікованій формі [5; 6].

Ключовим методологічним розрізненням є розрізнення між формою і принципом зарубіжної практики. Форма є конкретною інституційною оболонкою, правова конструкція, організаційна структура, що є продуктом конкретного правового порядку і управлінської культури. Принцип є функціональною логікою, яка уможливорює ефективність практики і не залежить від конкретної форми. Адаптивне запозичення переносить принцип, а не форму, і підбирає для принципу нову оболонку, сумісну з контекстом-реципієнтом [5, р. 120–135; 7, р. 44–60]. У цьому полягає принципова відмінність адаптивного запозичення від помилкової спроби відтворити американську модель Комітету зі скринінгу іноземних інвестицій у США (Committee on Foreign Investment in the United States, CFIUS) або Мережі з протидії фінансовим злочинам (Financial Crimes Enforcement Network, FinCEN) шляхом буквального копіювання без урахування конституційних, регуляторних і кадрових відмінностей.

Чотири критерії відбору зарубіжних практик. Перший критерій, інституційна сумісність, оцінює, наскільки наявний в Україні інституційний контекст забезпечує необхідні передумови для функціонування практики: наявність органів влади з відповідними повноваженнями, управлінської культури, що передбачає міжвідомчий обмін інформацією, і традиції дотримання процедурних протоколів. Інституційно несумісна практика (така, для якої в Україні немає органу-носія з відповідним мандатом, потребує або попереднього інституційного будівництва, або формальної передачі нових функцій наявному органу [5, р. 156–167; 19].

Другий критерій, правова адаптабельність, оцінює, яких нормативно-правових змін вимагає запровадження практики і наскільки вони реалістичні в межах поточного законодавчого порядку денного. Цей критерій диференціює практики, що можуть бути запроваджені на рівні підзаконного акту або доручення Кабінету Міністрів України, від тих, що потребують змін до законів або до Конституції [1; 2]. Третій критерій, ресурсна реалістичність, оцінює кадрові, фінансові і технологічні ресурси, необхідні для запровадження практики, і ймовірність їх мобілізації в реалістичних часових межах [19; 22]. Четвертий критерій, євроінтеграційна обов'язковість, має бінарний характер: якщо практика закріплена в *acquis communautaire* (директиві чи регламенті, що підлягає транспозиції Україною), вона набуває характеру юридично зобов'язуючої вимоги з конкретним дедлайном [9; 10; 11].

Чотири критерії утворюють систему пріоритизації, де практики з вищою євроінтеграційною обов'язковістю і вищою інституційною сумісністю отримують найвищий пріоритет незалежно від ступеня складності правової адаптації. Практики з низькою інституційною сумісністю і без євроінтеграційного тиску отримують нижчий пріоритет і потребують попереднього інституційного будівництва [12; 14; 18].

Систематизована карта прогалин і практик. Перша прогалина, відсутність єдиного міжвідомчого аналітичного центру синтезу оцінок загроз, є найбільш критичною для інституційної архітектури. Найбільш адаптабельним функціональним аналогом є Управління розвідки і аналізу Міністерства США (Treasury Office of Intelligence and Analysis), що синтезує фінансово-безпекові оцінки для потреб OFAC і CFIUS [17]. Для України це означає

запровадження не нового агентства, а спеціалізованого аналітичного підрозділу при РНБО або при Координаційному центрі з кібербезпеки. Інституційна сумісність: середня (потребує нормативного закріплення нового мандату). Правова адаптабельність: висока. Пріоритет: перший.

Друга прогалина, дефіцит механізмів раннього попередження, для поступових і латентних загроз. Опорна практика: система автоматизованого обміну індикаторами (Automated Indicator Sharing, AIS) Агентства CISA США [16], що забезпечує обмін даними про кіберзагрози між державними органами і операторами критичної інфраструктури в режимі реального часу. В українських умовах аналогом може стати розширення функцій системи “Трембіта” для включення безпекових індикаторів. Інституційна сумісність: висока (технічна база вже існує). Правова адаптабельність: висока. Пріоритет: перший.

Третя прогалина, неузгодженість санкційних і регуляторних інструментів між органами влади. Опорна практика: модель загальних ліцензій і роз’яснювальних документів OFAC (General Licenses, Frequently Asked Questions, Compliance Notes), що формують єдиний регуляторний наратив навколо санкційних рішень [17]. Це дозволяє банкам і підприємствам з мінімальними транзакційними витратами забезпечувати compliance, уникаючи подвійного тлумачення суперечливих вимог. Для України адаптація цієї практики означає запровадження механізму офіційних роз’яснень РНБО і Мінфіну щодо застосування санкційного режиму. Пріоритет: другий [8; 21].

Четверта прогалина, відсутність формалізованих кризових протоколів для типових сценаріїв реагування. Опорна практика: методологія Гельсінського центру передового досвіду з питань гібридних загроз (European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats, Hybrid CoE), що розробляє деталізовані плейбуки реагування на типові гібридні загрози [13]. Для України адаптація означає розробку секторальних кризових протоколів для найбільш вірогідних сценаріїв (атаки на критичну інфраструктуру, санкційне обмеження критичного імпорту, дестабілізація фінансового сектора) на основі методології Hybrid CoE зі специфікою воєнного і постконфліктного контексту. Пріоритет: другий.

П’ята прогалина, відсутність спеціалізованого, підрозділу технологічно-безпекового реагування. Опорна практика: CISA США і ENISA ЄС як моделі агентств з кібербезпеки з операційним мандатом [16; 22]. Для України функціональний аналог є Центр технологічно-безпекового реагування (ЦТБР), обґрунтований у Розділі 5 цього дослідження, є принципово важливим не як копія CISA чи ENISA, а як орган з аналогічною функціональною логікою, адаптованою до вітчизняної інституційної архітектури. Шоста прогалина, слабкість залучення приватного сектора. Опорна практика: галузеві Центри обміну і аналізу інформації (Information Sharing and Analysis Centers, ISAC) США, де бізнес і держава обмінюються даними про загрози на умовах конфіденційності [16; 20]. Пріоритет: другий.

Сьома прогалина, дефіцит системи інституційного навчання і адаптації. Опорна практика: систематизований аналіз після дій (after-action review, AAR), широко застосований у НАТО і системах цивільного захисту держав-членів ЄС [18]. Для України AAR після кожного значущого безпекового інциденту є найбільш ресурсно доступною практикою з усіх семи розглянутих: вона не потребує ні нових органів, ні значного фінансування, ні нормативних змін, а лише управлінської дисципліни і процедурного закріплення [7; 15].

Чотирикроковий алгоритм адаптивного запозичення. Перший крок: відбір практики за критеріями. На цьому кроці застосовується запропонована система чотирьох критеріїв: орган управління аналізує наявні зарубіжні практики, що адресують конкретну прогалину, і відбирає ті, що набирають достатній інтегральний бал за критеріями інституційної сумісності, правової адаптабельності, ресурсної реалістичності і євроінтеграційної обов’язковості [5; 6].

Другий крок: аналіз контекстуальних відмінностей. Він є принципово найскладнішим і найбільш недооцінюваним: навіть після відбору практики необхідно зрозуміти, які саме умови породили її успіх і чи є ці умови відтворюваними в українському контексті. Ключовим продуктом другого кроку є «карта відмінностей» між оригінальним контекстом і контекстом-реципієнтом, що визначає необхідний обсяг модифікації практики [5, р. 178–192]. Третій крок: пілотне впровадження. Це обмежений за масштабом і тривалістю тест практики в реальних умовах. Для пілоту вибирається один орган або один сектор, де умови найближчі до оптимальних, а ризики невдачі є мінімальними [7; 19]. Четвертий крок: системна інтеграція. Після підтвердження ефективності на пілоті практика масштабується, а управлінські висновки з пілоту використовуються для уточнення форматів впровадження в інших органах і секторах [5; 12; 23].

Умови ефективної адаптації: інституційне середовище як визначальний чинник. Порівняльна управлінська наука виробила стійкий висновок щодо умов успішного трансферу управлінських практик: контекст важливіший за зміст. Найбільш успішні випадки запозичення об’єднує наявність так званого “органу-чемпіона” на боці реципієнта, тобто органу влади або службовця-реформатора, що особисто відповідає за адаптацію і має достатній мандат та ресурси для її здійснення. Без такого органу навіть методологічно бездоганна адаптація зупиняється на етапі нормативного акту без будь-якого практичного втілення [5, р. 200–215; 7, р. 120–135]. Для України це означає, що паралельно з розробкою методології запозичення необхідно визначити і нормативно закріпити орган, відповідальний за координацію реформаційного процесу в сфері безпекового реагування. Пропозиції щодо архітектури такого органу сформульовані в Розділі 5 цього дослідження.

Послідовність і темп запозичення. Не менш важливим параметром є послідовність впровадження практик і темп змін. Порівняльний досвід реформ публічного управління у державах ЦСЄ, що пройшли євроінтеграційний

шляху у 2000-х рр., свідчить: надто повільне впровадження призводить до втрати реформаторного імпульсу і відтворення довформацийних патернів, натомість надто стрімке перевантажує адміністративну систему і породжує формальне виконання без фактичних змін [6, р. 245–260; 19]. Оптимальна траєкторія передбачає пріоритизацію першочергових практик з євроінтеграційним дедлайном і паралельне пілотне впровадження практик другої черги у двох-трьох секторах з найвищою інституційною готовністю. Для України у поточних умовах збройного конфлікту і постконфліктного відновлення ця траєкторія потребує додаткового врахування оперативних обмежень, що накладають на швидкість інституційних змін умови воєнного стану [2; 14].

Роль міжнародних партнерів у процесі адаптації. Методологія адаптивного запозичення не передбачає, що держава-реципієнт діє самостійно. Міжнародні партнери і донори можуть суттєво прискорити процес адаптації через три канали. Перший: надання методологічної підтримки у вигляді кваліфікованих консультантів і тренерів, що мають безпосередній операційний досвід у відповідних системах. Другий: зниження фінансових бар'єрів через гранти, технічну допомогу і позики на умовах, що виключають конфлікт інтересів у виборі практик для запозичення. Третій: надання інституційних “мостів” через доступ до мереж, платформ і баз даних (Hybrid CoE, CISA AIS, ENISA CSIRT Network), що формально закриті для не-членів, але відкриті для партнерських держав на підставі угод про асоціацію або двосторонніх угод про безпекове партнерство [13; 14; 21; 23].

Обмеження методології і напрями її вдосконалення. Запропонована методологія, як і будь-який інструмент аналізу, має власні обмеження, усвідомлення яких є частиною її коректного застосування. Перший аспект: чотири критерії відбору охоплюють найбільш важливі, але не всі релевантні виміри придатності практики до адаптації: поза ними залишаються, зокрема, вимір часової доступності (наскільки швидко практика може бути запроваджена) і вимір реального ризику (який є ймовірний масштаб “контекстуального провалу” при запровадженні). Другий аспект: карта семи прогалів, розроблена на підставі діагностики чинного стану системи реагування, є актуальною для поточного моменту і потребуватиме перегляду після зміни безпекового контексту, зокрема по завершенні активної фази збройного конфлікту. По-третє, чотирикроковий алгоритм описує методологічну послідовність, але не вирішує операційного питання про те, який саме орган і в якому форматі має відповідати за кожен крок. Відповідь на це операційне питання дається в Розділі 5 цього дослідження [1; 2; 6; 19].

Взаємозв'язок методології адаптивного запозичення з результатами порівняльного аналізу. Запропонована методологія не є автономним інструментом: вона концептуально пов'язана з результатами порівняльного аналізу, здійсненого у підрозділах 3.1–3.3. Чотири критерії відбору безпосередньо відображають виявлені принципи успішних систем реагування: інституційна сумісність кореспондує з принципом координованої децентралізації ЄС і центрального синтезу США; правова адаптабельність враховує відмінності у законодавчих традиціях; ресурсна реалістичність апелює до висновку про асиметрію адміністративних спроможностей держав-членів ЄС; євроінтеграційна обов'язковість фіксує пріоритети, які визначаються не внутрішньою логікою реформи, а зовнішніми зобов'язаннями. Систематизована карта семи прогалів, у свою чергу, безпосередньо спирається на результати аналізу нормативно-правових і технологічних архітектур ЄС і США: кожна “опорна практика” у карті є конкретним елементом систем, проаналізованих у попередніх підрозділах [5; 7; 12; 14; 21].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Запропонована методологія адаптивного запозичення є практичним відповіддю на системну проблему управлінського запозичення: між розумінням того, що зарубіжна практика є ефективною, і розумінням того, як її перенести в інший контекст. По-перше, система чотирьох критеріїв (інституційна сумісність, правова адаптабельність, ресурсна реалістичність, євроінтеграційна обов'язковість) дає структурований інструмент пріоритизації, що замінює довільний вибір практик системним рейтингуванням. По-друге, систематизована карта семи прогалів і відповідних опорних практик дозволяє органам влади одразу перейти до операційного планування, а не до тривалого пошуку зарубіжних аналогів. По-третє, чотирикроковий алгоритм забезпечує методологічну послідовність, що знижує ризик «контекстуального провалу» трансплантації. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою кількісних шкал для кожного з чотирьох критеріїв та із верифікацією запропонованої методології через кейс-аналіз конкретних спроб запозичення практик в Україні.

Список використаних джерел:

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію економічної безпеки України»: Указ Президента України від 11.08.2021 № 347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021>
3. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки: підручник. Київ : НАДУ, 2012. 544 с.
4. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Київ : НІСД, 2010. 288 с.
5. Lodge G., Wegrich K. The Problem-Solving Capacity of the Modern State: Governance Challenges and Administrative Capacities. Oxford : Oxford University Press, 2014. 290 p.
6. Peters B. G. The Politics of Bureaucracy: An Introduction to Comparative Public Administration. 7th ed. New York : Routledge, 2018. 344 p.

7. Boin A., Hart P., Stern E., Sundelius B. *The Politics of Crisis Management: Public Leadership Under Pressure*. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. 228 p.
8. Farrell H., Newman A. L. *Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion*. *International Security*. 2019. Vol. 44. No. 1. P. 42–79.
9. Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union. *Official Journal of the European Union*. 2019. L 79I. P. 1–14.
10. Directive (EU) 2022/2555 on measures for a high common level of cybersecurity across the Union (NIS2 Directive). *Official Journal of the European Union*. 2022. L 333. P. 80–152.
11. Directive (EU) 2022/2557 on the resilience of critical entities (CER Directive). *Official Journal of the European Union*. 2022. L 333. P. 164–198.
12. Joint Communication on European Economic Security Strategy. Brussels: European Commission, JOIN(2023) 20 final. 2023. 13 p.
13. European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats (Hybrid CoE). Hybrid CoE Working Paper. Helsinki : Hybrid CoE, 2023. URL: <https://www.hybridcoe.fi>
14. Chatham House. US–EU Strategic Alignment on Economic Security. Research Paper. London : Royal Institute of International Affairs, 2023. 48 p.
15. World Economic Forum. *The Global Risks Report 2025*. 20th Edition. Geneva : World Economic Forum, 2025. 124 p.
16. Cybersecurity and Infrastructure Security Agency (CISA). *CISA Strategic Plan 2023–2025*. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, 2023. 36 p.
17. U.S. Department of the Treasury, Office of Foreign Assets Control (OFAC). *2024 Annual Report to Congress*. Washington, D.C.: Treasury, 2024. URL: <https://ofac.treasury.gov>
18. NATO. *Baseline Requirements for National Resilience*. Brussels : NATO Headquarters, 2022. 28 p.
19. OECD. *Government at a Glance 2023*. Paris : OECD Publishing, 2023. 288 p. DOI: 10.1787/3d5c5d31-en
20. Moret E. Economic Statecraft and the EU's Sanctions Against Russia: An Assessment. *Survival*. 2022. Vol. 64. No. 5. P. 91–116.
21. Braw E. *The Defender's Dilemma: Identifying and Deterring Gray-Zone Aggression*. Washington, D.C.: American Enterprise Institute, 2022. 156 p.
22. European Union Agency for Cybersecurity (ENISA). *ENISA Threat Landscape 2024*. Athens : ENISA, 2024. 156 p.
23. Logvynenko S., Krivonosov L., Zhurba O., Kukin I., Pynda Yu. Digital Technologies in the System of State Economic Security Management. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. 2026. Vol. 14. No. 1. P. 141–166. DOI: 10.21533/pen.v14.i1.1527

References:

1. VRU, Law of Ukraine (2018), Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [On National Security of Ukraine], No. 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> [in Ukrainian].
2. President of Ukraine (2021), Pro rishennia RNBO «Pro Stratehiiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy» [On NSDC Decision «On Economic Security Strategy of Ukraine»], Decree No. 347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021> [in Ukrainian].
3. Sytnyk, H. P. (2012), Derzhavne upravlinnia u sferi natsionalnoi bezpeky [Public administration in the field of national security], Tutorial, NADO, Kyiv, 544 p. [in Ukrainian].
4. Gorbunin, V. P., Kachynskiy, A. B. (2010), Stratehichne planuvannia: vyrishennia problem natsionalnoi bezpeky [Strategic planning: solving national security problems], NISD, Kyiv, 288 p. [in Ukrainian].
5. Lodge, G., Wegrich, K. (2014), *The Problem-Solving Capacity of the Modern State*, Oxford University Press, Oxford, 290 p.
6. Peters, B. G. (2018), *The Politics of Bureaucracy*, 7th ed., Routledge, New York, 344 p.
7. Boin, A., Hart, P., Stern, E. and Sundelius, B. (2017), *The Politics of Crisis Management*, 2nd ed., Cambridge University Press, Cambridge, 228 p.
8. Farrell H. and Newman A. L. (2019), “Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion”. *International Security*. Vol. 44, No. 1. Pp. 42–79.
9. European Parliament and of the Council (2019), Regulation (EU) 2019/452 establishing a framework for the screening of FDI into the Union. *Official Journal of the European Union*. L 79I. Pp. 1–14.
10. European Parliament and of the Council (2022), Directive (EU) 2022/2555 on measures for a high common level of cybersecurity (NIS2 Directive). *Official Journal of the European Union*. L 333. Pp. 80–152.
11. European Parliament and of the Council (2022), Directive (EU) 2022/2557 on the resilience of critical entities (CER Directive). *Official Journal of the European Union*. L 333, pp. 164–198.
12. European Commission (2023), Joint Communication on European Economic Security Strategy, JOIN(2023) 20 final, Brussels, 13 p.
13. Hybrid CoE (2023), Hybrid CoE Working Paper, European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats, Helsinki. URL: <https://www.hybridcoe.fi>

14. Chatham House (2023), US–EU Strategic Alignment on Economic Security: Gaps and Opportunities, Research Paper, Royal Institute of International Affairs, London, 48 p.
15. World Economic Forum (2025), The Global Risks Report 2025, 20th ed., WEF, Geneva, 124 p.
16. CISA (2023), CISA Strategic Plan 2023–2025, U.S. Department of Homeland Security, Washington, D.C., 36 p.
17. U.S. Department of the Treasury, OFAC (2024), 2024 Annual Report to Congress, Treasury, Washington, D.C. URL: <https://ofac.treasury.gov>
18. NATO (2022), Baseline Requirements for National Resilience, NATO Headquarters, Brussels, 28 p.
19. OECD (2023), Government at a Glance 2023, OECD Publishing, Paris, 288 p. DOI: 10.1787/3d5c5d31-en
20. Moret, E. (2022), “Economic Statecraft and the EU’s Sanctions Against Russia: An Assessment”. *Survival*, Vol. 64, No. 5. Pp. 91–116
21. Braw, E. (2022), The Defender’s Dilemma, American Enterprise Institute, Washington, D.C., 156 p.
22. ENISA (2024), ENISA Threat Landscape 2024, European Union Agency for Cybersecurity, Athens, 156 p.
23. Logvynenko, S., Krivonosov, L., Zhurba, O., Kukin, I. and Pynda, Yu. (2026), “Digital Technologies in the System of State Economic Security Management”. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. Vol. 14, No. 1. Pp. 141–166. DOI: 10.21533/pen.v14.i1.1527

Дата першого надходження статті до видання: 19.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті 12.10.2026